

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI Saziv

Prole no zasedanje

Komisija za evropske integracije

Sednica br. 41

Priština, 20.03.2019. godine, u 10:00 asova

Zgrada Skupštine, sala N-302

ZAPISNIK

Sednici su prisustvovali: Blerta Deliu-Kodra, Armend Zemaj, Ismajl Kurteshi, Fatmire Kollçaku, Zenun Pajaziti, Visar Ymeri i Donika Kadaj-Bujupi.

Odsutni: Milaim Zeka, Fikrim Damka i Adem Hodža.

Od strane osoblja za podršku Komisiji: Ahtere Loxha, Adelina Demolli, Safet Beqiri i Florent Mehmeti.

Pozvan: Abelard Tahiri, ministar pravde.

Sednici je predsedavala: Blerta Deliu- Kodra, predsednica Komisije.

Predsednica Komisije, nakon što je zaključila da su ispunjeni uslovi za rad, otvorila je sednicu Komisije sledećim:

Dnevnim redom:

- 1. Usvajanje dnevnog reda;**
- 2. Usvajanje zapisnika sa sednica održanih 04.03.2019. i 06.03.2019. godine;**
- 3. Izveštavanje g. Abelard Tahiri, ministar pravde o sprovođenju Nacionalnog programa za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (NPSSSP) i Agende za evropske reforme (ERA);**
- 4. Razno.**

Predsednica je otvorila sednicu zahvaljujući i se Ministru na prisustvu i zahtevala da se po ne sa izveštavanjem, a zatim da se nastavi sa drugim tačkama dnevnog reda, radi poštovanja vremena Ministra.

Dnevni red je usvojen sledećim izmenom:

U nastavku je navela, kao što znate, Ministarstvo za evropske integracije je pošlo sa pripremanjem za Nacionalni program za sprovođenje SSP-a za 2019. godinu, kao i za ERA -2.

Dok, na osnovu konačnog izveštaja o sprovođenju NPSSSP-a za 2018. godinu koji je pripremila Ministarstvo za evropske integracije, Ministarstvo pravde je ispunilo 65,79% mera (25 od 38 sprovedenih mera).

Mi, kao Komisija, pozvali smo Vas da izveštavate o ispunjavanju mera od strane Ministarstva pravde što se tiče NPSSSP-a za 2018. godinu i ERA-a, kako bi videli koja su bila dostignuća i stagnacije u tom aspektu i da se potrudimo da veoma institucionalnom saradnjom unapredimo naš put ka ispunjavanju naših obaveza, jer kao što znamo, u zavisnosti od ispunjenja ovih obaveza, imamo napredak na putu ka integraciji. Svesni smo da što se tiče liberalizacije viznog režima, nalazimo se u fazi u kojoj očekujemo donošenje odluka od strane državnih vlasti EU, jer je sada potvrđeno da su naše institucije ispunile sve obaveze koje se odnose na ovaj proces.

Međutim, što se tiče vladavine reda i zakona, znamo da napori i delovanja naših institucija ne treba da se završe ovim procesom, stoga očekujemo stalno delovanje od strane odgovornih institucija.

U okviru procesa evropskih integracija sa sastanka Podkomiteta za pravosuđe, slobodu i bezbednost održanog prošle godine, proizašli su neki zaključci, među kojima se zahteva da se promovira korišćenje posredovanja kod sudija, tužioca i javnosti, da se nastave napori da se uvede Elektronski sistem za upravljanje predmetima u svim sudovima i tužilaštvima što je preporučeno, kao i drugi zaključci.

Pre nekoliko dana smo imali objavljivanje izveštaja Američkog State departmenta za ljudska prava, u kojem izveštaju o Kosovu izmeđusobno su identifikovane korupcija, organizovani kriminal i loša performansa naših institucija, kao najizrazite pojave. Smatram da uprkos dostignućima, ovaj izveštaj treba da služi kao alarm da se u naredno vreme više u borbi protiv ovih pojava.

Stoga, imajući u obzir sve ove događaje koji se odnose na Ministarstvo koje vodite, pozvali smo Vas da izveštavate o tome koje ste mere preduzeli da biste ispunili ove obaveze, i koji su vaši planovi za ovu godinu što se tiče ispunjavanja obaveza, kako bi se unapredio proces integracije?

Abelard Tahiri, ministar pravde, čast mi je što danas izveštavam pred vama o dostignućima i događajima koji se odnose na NPSSSP-a i obaveze Ministarstva koje vodim.

Ministarstvo pravde dostiglo je preko 60% sprovođenja NPSSSP-a i to je veoma ohrabrujuće, imali smo veliko angažovanje, ali neki od njih ne zavise direktno od MP, kao što su pitanja meunarodne pravne saradnje. Što se tiče pitanja vezanih za pravosuđe, usvojen je paket zakona o pravosuđu i neke od obaveza koje su se odnosile na NPSSSP-a, ovi zakoni su već stupili na snagu i u okviru naših zajedničkih angažovanja sa SSK-om i TSK-om, izrađujemo zajednički akcioni plan, koji ćemo uspeti da ga sprovedemo u vremenskim periodima u donošenju administrativnih uputstava, izgradnji novih mehanizama predviđenih našim obavezama koje proističu iz ovih zakona.

Što se tiče slobodnih profesija, pitanje posredovanja, Zakon o javnom beležništvu je usvojen, MP je u pripremi podzakonskih akata, kako bi koristili posredovanje kao

mogu nost da se olakša rad pravosuđa i sa nedavnim izmenama koje smo u inili za važe i zakon, napredova e pitanje posredovanja.

Što se ti e notara, zahvaljuju i se vašoj podršci koju ste pružili, sada e na Kosovu biti jedan notar za 10.000 stanovnika. Dok u vezi pitanja me unarodne pravne saradnje, o ekujemo potpisivanje dva sporazuma sa Crnom Gorom i Italijom, gde smo se suo ili sa stagnacijom je Institut za sudsku medicinu, vred i istaknuti da se konkurs za izbor direktora ove institucije ponavljao nekoliko puta i šesti put je izabran novi direktor i kao rezultat kašnjenja izbora, suo ili smo se sa poteško ama u implementaciji organizacione šeme i donošenju novih propisa. Tako e, korektivna služba je bila izazov, ali sada imamo unapre enje vršenjem reorganizacije u skladu sa praksama i zahtevima EU.

Jedan od najve ih izazova je korektivni centar u Dubravi, jer je prenatrpan, ali smo napravili nove prostorije u popravnom centru u Prištini i po eli smo postepenim transferom lica koja izdržavaju kaznu, jedan deo iz Dubrave i iz drugih delova.

Što se ti e Agende za evropsku reformu, MP je imalo 3 obaveze: Zakon o državnom tužiocu koji se direktno odnosi na ja anje Specijalnog tužilaštva, pove anjem kapaciteta tužilaca, zatim Zakon o spre avanju sukoba interesa i Koncept dokument o suspenziji javnih službenika u slu aju pokretanja optužnice, od njih su dva završena, dok je Koncept dokumenat uklju en u Zakoniku o krivi nom postupku, koji je prosl e Skupštini na usvajanje. Vred i napomenuti da nakon MUP-a, MP ima veliki broj angažovanja u vezi sa sprovo enjem SSP-a.

Sada smo zapo eli plan za sprovo enje zakona koje smo usvojili u Skupštini Kosova. Bilo je trinaest nacрта zakona, gde za ve i deo, MP ima velike obaveze u vezi sa slobodnim profesijama, stoga su skoro u velikoj meri povezani sa NPSSSP-om i prelazi 80% implementacije.

Donika Kadaj-Bujupi: Imam 2-3 teme za koje smatran da zahtevaju vaše angažovanje.

Što se ti e ljudskih prava stalno se navodi u Izveštaju o napretku, da pritvor za žene traje predugo, li no se se am slu ajeva kada su ostali u pritvoru 3 ili 4 godine, tj. nisu ih osudili niti oslobodili, bile su pritvorene žene kojima je najmanje bilo mesto tamo, jer im je bio potreban drugi tretman u drugim institucijama, a ne u zatvorima. Ali u nedostatku podrške od strane države, pre svega, zatim i nemogu nost da im pomogne porodica, bilo to i advokatom, one su ostale tamo zaboravljene i to su veoma teški slu ajevi. Hrana je veoma loša i veoma skupa, ne sadrži ni vo e niti mogu nost da ima sveže hrane, to su proizvodi sasvim nekvalitetni koji se prodaju veoma skupo siromašnim ljudima. Kada god smo pokrenuli to pitanje sa direktorom, rekli su da se ovaj put to dogodilo, slede i put se ne e dogoditi. Trebalo bi da postoje frižideri gde bi se uvalo vo e, ali ni to se ne dešava i verujem da je ovo jedna od mera koju treba da preduzmete, kako bi se poboljšalo što je pre mogu e.

Drugo pitanje, re je o poseti stranih državljana, posebno iz Albanije, jer postoji veliki broj zatvorenika iz Albanije, njima osim što se sudska ro išta odga aju, lanovima njihovih porodica daju dozvolu za samo 30 minuta posete, postoji mogu nost da im se dozvoli zakonom bar 1 sat posete, sudovi nikada ne uzimaju u obzir specifi nosti, ve isti šablon daju uvek za 30 minuta. Stoga je to zahtev, i ja to nisam rekla na sednici, jer nisam želela da vodim politiku, ali smatram da je zadnji trenutak kada treba da preduzmete konkretne mere da poboljšate neke stvari.

Ismet Beqiri: Najveća briga svih, ne samo u zemlji, nego i onih koji nam žele dobro, je vladavina prava, borba protiv organizovanog kriminala, korupcije, nepotizma i nemam komentar, jer ovi su da se vidi šta se događa posebno u poslednje vreme.

U svim javnim institucijama, ja shvatam da su vlasti odvojene, ali vlast ne može biti tako odvojena, u ovom slučaju Ministarstvo pravde ulaže napore koje sam uveren ili se morati ulagati u pravcu onih pojava koje su se pretvorile u dramu i postale su naša velika prepreka da odemo tamo gde nameravamo. Iskreno rečeno, ne možete se osvetiti dobro ni kao poslanik, niti kao predstavnik države, gde god da idete, kada se suočite sa najjednostavnijim pitanjima i odgrađena o tome šta se dešava, naročito u zadnje vreme i pokušaj da balansirate to, on je definitivno loše pa i ja, to uopšte ne stoji.

Loša stvar je loša, ko god da to uradi i stvarno je za brigu, normalno je da imamo obavezu svi poslanici u ovom pravcu da pružimo doprinos, bez obzira na to da li je pozicija i opozicija, mi pokušavamo i kao opozicija da ispunimo te obaveze, posebno u raznim međunarodnim sporazumima koji se odnose na našu integraciju u ovom slučaju, i za one koji se odnose na oblast pravosuđa, nikada nismo bili prepreka. Jednostavno rečeno, veoma sam zabrinut, a verujem da je i većina o onome šta se dešava sa našim institucijama, sa našim javnim preduzećima, i naravno, nije samo vaša odgovornost kao ministar, već cele Vlade, svi nas da u ovom pravcu, po nemoj sa poboljšanjem, jer u suprotnom, više ne možemo niti imamo pravo da morališemo ljudima, držimo predavanja o tome kako se suzbija kriminal, korupcija i nepotizam. Izražavam kao svoju zabrinutost a verujem da je to zabrinutost svih poslanika, jer se susrećemo sa ljudima i došli smo u situaciji da smo postali prepreka sebi kao predstavnici institucija na našem putu integracije.

Istina je da smo glasali o Demarkaciji i obavljani su drugi poslovi, ali izgleda da postoji veći problem, zašto nas drugi ne žele, možda je nepravedno što nemamo liberalizaciju viza, nepravedno je prema građanima, ali naravno da sa ovim velikim stepenom organizovanog kriminala i ovim pojavama, moramo da priznamo, da nas ne prihvataju, ne žele nas kao takve, sa ovim problemima nažalost smo nepoželjni.

Ismajl Kurteshi: Govorili ste o vašim angažovanjima u pripremi i usvajanju nekih zakona koji su na neki način, prema vašim merenjima, ispunili 60% obaveza vašeg ministarstva prema SSP-u, ali na Kosovu glavni problem nije nedostatak zakona, već nedostatak poštovanja zakona i nedostatak Institucije odgovornosti koja na neki način spada i na vaše ministarstvo, iako znamo da je pravosuđe glavni krivac za ovo pitanje. Naveš u neke primedbe stranih eksperata, koje su dali i na zakone koji su usvojeni.

U junu prošle godine, 3 evropska eksperta imali su mnoge primedbe na Zakonik o krivičnom postupku, naveš u samo neke, vrlo ozbiljna primedba je bila, da prema ovom zakonu, Departman za istrage Policije ima pravo da sam proceni da li treba da se zatvori slučaj ili da se prosledi tužilaštvu. Ukoliko policija odlučuje da zatvori slučajevima, poznato je da policija nije pravosuđe i da je to ozbiljno kršenje i izvanredna mogućnost za korupciju. Druga primedba istih je da tužioci pojedinci sami odlučuju bez izveštavanja i neopravdavanja njihove odluke o zatvaranju slučajeva, što takođe stvara izvanredne mogućnosti za korupciju u tužilaštvu. Ozbiljna primedba je bila i mogućnost zastarevanja slučajeva, takođe zbog velikog broja slučajeva i esto se dešava namerno, posebno kada su u pitanju ljudi sa visokom odgovornošću, da se njihovi predmeti ne tretiraju u vreme koje je predviđeno zakonom, a zatim i teška krivična dela zastarevaju, što predstavlja kršenje ljudskih prava i mogućnost da kriminalci prođu bez kažnjavanja. Takođe, znamo da je Zakon o konfiskaciji imovine usvojen, ali ovaj zakon, uprkos činjenici da ima mnoge nedostatke, najveći nedostatak je to što do sada nije registrovan nijedan slučaj konfiskacije imovine bilo kog srednjeg

zvani nika, a da ne govorim o višim, jer viši zvani nici ionako su iznad zakona, ali ne postoji ni jedan srednji, osim nekog siromašnog ako smatraju da postoji nešto protivzakonito.

Ovaj zakon ne važi i zakoni u celini ne važe za one koji donose odluke i koji su na visokim položajima u ovoj zemlji i zatim se otvara put da neki zvani nici drugog i trećeg ranga postupe isto, jer u ovoj zemlji niko ne odgovara za ništa, osim oni koji su kategorija koja zaista nema nikakvu vrstu podrške u ovom društvu. Pošto su ovi i mnogi drugi postupci uticali i na liberalizaciju viznog režima, šta ste preduzeli vi kao Ministarstvo da poboljšate situaciju u ovoj oblasti, iako su vlasti odvojene, vi kao Ministarstvo imate obavezu da utičete na pravosuđe da bude funkcionalno i zakoni da budu još bolji, kako bi se zatvorile sve rupe kroz koje mogu da prođu u prekršiocima zakona u različitim situacijama.

Ministar Abelard Tahiri: Pitanje dugotrajnog pritvora je pitanje pravosuđa, a i u ovom slučaju mi, kao MP, nemamo nikakvu nadležnost koja može uticati na njihovo smanjenje ili povećanje, jer se to smatra mešanjem.

Što se tiče pitanja tretmana žena u pritvoru, izolacija u svakoj zemlji sveta je teška, ali ako uporedimo region, Republika Kosovo pruža najbolje uslove za boravak žena u korektivnim centrima. Što se tiče hrane i snabdevanja, u ovom i povremeno koje ste spomenuli, imamo veliko angažovanje da se ispune sve potrebe, a s druge strane postoji i kantina, ali nažalost nastavlja da bude veliki izazov pitanje hrane po zatvorima, jer zakoni o nabavkama omogućavaju da se odvijaju ove procedure koje zapravo imamo. Od trenutka kada sam dobio mandat ministra pravde, suočio sam se sa raznim nedostacima kao rezultat odugovlačenja procedura javnih nabavki, vraćanja od strane TRN drugim, trećim stepenom, i tako dalje.

Sada smo u periodu gde direktor za bezbednost ne zna da li da misli za bezbednost u zatvorima ili za hranu. Mi u jednom projektu, zajedno sa Amerikom Ambasodom, radimo na tome kako da odrazimo ubuduće pitanje kantina i ishrane i koji se zatvorenici na Kosovu hrane tokom perioda dok su u ovim popravnim centrima. Jedan deo pitanja poseta i vikenda koje imaju ste vi pomenuli. Mi smo to odrazili u Zakonu za izvršene krivične sankcije, i znate da je u prošlom sazivu usvojen jedan zakon gde je smanjen broj poseta i korišćenje vikenda. Sada smo to izmenili i vratili smo kako je bilo ranije, jer mislim da je bilo nepravedno da se smanji broj vikenda, odmora za ove osobe koje izdržavaju kaznu u popravnim centrima. Nadam se da ćemo imati vašu podršku da i ova zakonska odredba prođe.

Donika Kadaj-Bujupi: se uključila u diskusiju i rekla je da nije otkivala od ministra da je ovo pitanje relativizirati do te mere i da treba imati više osetljivosti od strane države, u odnosu na one koje izdržavaju kaznu, a ne da se pokušava da se još jednom kazne tamo unutra koji izdržavaju svoje kazne.

Kao drugu stvar je pomenula da to nije mešanje države da se tretira pitanje kršenja ljudskih prava i flagrantno kršenje zakona iz godine u godinu.

U Izveštaju o napretku, rekla je da dugi pritvorine flagrantno kršenje zakona, i normalno da država treba da se meša i da pita šta se dešava. Ja ne pitam zašto je jedna žena kažnjena sa 20. godina, jer bi to tada bilo mešanje u odluku Suda, ali zašto je jedna žena držana 4. godina u pritvoru tu. Ovom temom se treba baviti svi, i ministar i skupština, jer nije mešanje ako sud krši ljudska prava, i zbog toga postoje instance, jel da?! Kao druga stvar, ne treba se relativisati pitanje njihovog zdravlja, jer, kako sam rekla, oni izdržavaju kaznu zbog počinjenog dela, ali to ne mora da zna i da oni tu

trebaju da pate u smislu da ih neko zlostavlja, samo zato što neko želi da zlopotrebi tender, i sada da se plati cela ta šteta od onih koji su unutra. Dakle, u „TZN“, dok to ide 10. puta, ti ljudi unutra trebaju da pate jer nedostaje osnovna hrana, i to treba da se još jednom tretira od ministarstva, o odlukama države i radnjama država, i staranje države u odnosu na marginalizovane kategorije, koji su u ovom slučaju u nemogućnosti da iskoriste svoja prava jer su izolovani. Država treba da im zaštiti prava i ne treba da se relativizuje ovo pitanje. Drago mi je da ste tretirali u ovom zakonu pitanje stranih državljana, ali smatram da neka dela koja su već utvrđena u našim zakonima trebaju samo da se primene i trebamo imati osetljivost i volju da ih rešimo, jer ne vidim da je to veliki problem. Tu su 2 ili 3 aspekta koji su direktno vezani za njihova prava i trebaju se tretirati ozbiljnije.

Ministri: Ove koje se vežu sa pravima pritvorenih smo adresirali u Zakonu za izvršenje krivičnih sankcija. Što se tiče pitanja ishrane i boravka pritvorenih, bez sumnje da je to deo moje svakidašnjice kao ministar Pravde, koju tretiram za sva lica lišene slobode u popravnim centrima u Republici Kosovo. Međutim, nisam uspeo da regulišem unutar jedne godine. To je stvar koju regulišem unutar 2019. godine i sada još jednom vršimo ponovnu kategorizaciju onih koji su lišeni slobode. Što se tiče odugovlačenja postupaka, mislim da je novi nacrt zakonika o krivičnom postupku razjasniti još više ta pitanja. Verujem da će im se usvojiti Zakon o regulisanju krivičnih sankcija i Nacrt zakonika o krivičnom postupku, ova pitanja će biti jasnija još više i za sudije i za tužioce. Što se tiče pitanja kod zlopotrebe javnog rada, nepotizma, i tako dalje, nažalost, ja sam juče imao prezentaciju kao Ministar pravde o razvoju u oblasti vladavine prava, pred svim šefovima misija Evropske Unije, pred ukupno 22. njih. Nažalost, u poslednjem periodu nismo slali dobre poruke zemljama Evropske Unije o radu u našim institucijama. Kao ministar Pravde, ja sam pokušao da dam najbolje primere, pogotovo o regrutovanju lica na visokim političkim pozicijama, gde su bile 4. pozicije na kojima su lica imenovana u skladu sa projektom Britanske Ambasade, dakle, potrudio sam se da adresiram to pitanje na pravi način.

Imali smo i konkurs za Popravnu službu, gde je primljeno 120 mladih lica do 33. godina starosti i tražio sam da se ta ne regrutuju lica koja zaslužuju da budu u Popravnoj službi Kosova.

Što se tiče pitanja koje je pokrenuo gospodin Kurteshi, u vezi sa 3. eksperata koji su boravili tokom jula 2017. godine u Republici Kosovo. Pitanja koja su oni adresirali o istragama ja sam odrazio i to je sada prevaziđeno. Dakle, tužilac je taj koji odlučuje o zatvaranju istrage od strane policajca, a ne sam policajac. I što se tiče tužioca da li on ima pravo da zatvori istragu, tako je, i stranka koja inicira ove istrage imaju pravo da podnesu žalbu na drugom stepenu, dakle, nije kao što je bilo ranije, da ne bude tužilac taj koji odlučuje da li će se zatvoriti slučaj ili ne, već se sada može dati još jedna prilika i stranci koja je inicirala ove istrage da pruži svoje argumente u drugom stepenu, u odnosu na dokaze koji su prikupljeni. Što se tiče pitanja zaplenjivanja imovine, mislim da je to bila najslabija tačka kao institucije od posle rata. Imali smo zakon na snazi koji je sada nepovoljan za naše institucije. Mislim da je sada pitanje težine dokaza regulisano i sada imamo proporcijalan sistem koji štiti i nezavisnost i pravnu sigurnost građana, i daje tužiocima i istražiteljima dodatnu mogućnost za istragu i zaplenjivanje imovine stečene krivičnim delom. Dakle, imamo prelazak tereta dokaza od tužioca na osumnjičenog, što ranije nije bilo. Mi, u saradnji sa ekspertima EU-a koji su radili sa nama u izradi Zakonika o krivičnom postupku, Zakonu o zapleni imovine, odrazio sam u skladu i u skladu sa njihovim zahtevima ali i standardima EU-a, uvek ne ugrožavaju i pravnu sigurnost građana. U vezi sa adresiranjem neodgovornosti tužioca i sudija, gde

oni zloupotrebljavaju njihov posao i prevazilaze njihove nadležnosti, rekao je da su do sada imali Kancelariju disciplinskog tužioca koji je bio veoma ne efikasan, ne zbog volje tih ljudi, već zbog strukture regulisanja te kancelarije.

Vašom podrškom smo uspeli da ovu odgovornost stavimo pod Sudski savet i Tužilački savet i odgovornost kreće od predsednika Osnovnog suda ili Glavnog tužioca Osnovnog tužilaštva, i ide sve do predsednika Vrhovnog suda. Dakle, odgovornost spada direktno na njima i mi ćemo tražiti polaganje računa od njih, kada budemo videli da postoji neodgovornost. Ima povreda kako je pomenula i g. a. Kadaj, u vezi pitanja prevazilaženja svojih nadležnosti, produženja pritvora itd., dakle sada imamo jednu mogućnost.

Sada imamo i Narodnog Advokata koji ima zakonski instrument u svojim rukama i koji proizilazi iz ovog zakona. Dakle, ima mogućnost da zatraži postupak istrage nad sudijom ili tužiocem o njihovom radu ili zloupotrebi, što ranije nije bio slučaj. Dakle, stvaraju se instance, za koje se nadam da ne ćemo imati prepreka u primeni ovih zakona i maksimalno uz moju odgovornost i u ulozi Ministra Pravde guram njihovo sprovođenje radi stvaranja ovih mehanizama, pa da onda vidimo konkretnim merama, jer se vidi da zaostajemo u sprovođenju zakona, dakle to je evidentno. Mi zaostajemo kao država u primeni zakona, i moji naponi su da ove izmene koje smo doneli adresiramo. Ovim paketom zakona gde smo adresirali veliki deo ovih mana našeg sistema, smatram da su regulisane.

Što se tiče uzbunjivanja, mislim da smo mi prvi u regionu koji smo veoma dobro tretirali pitanje uzbunjivanja. Ja razumem da je zakon stupio sada na snagu, ali još nije jasno ni za službenike institucije, koje su njihove odgovornosti i preduze u kampanju za podizanje svesti kako bi razjasnili ulogu uzbunjivanja, koliko je važna prijava zloupotrebe i u javnim kompanijama i u privatnim kompanijama, ali pogotovo u javnim kompanijama, u institucijama koje upravljaju taksama građana Kosova. Dakle, ja ću nastaviti sa mojom agendom za sprovođenje ovih zakona, za stvaranje ovih mehanizama koji će odraziti odgovornosti i ispuste koje smo imali u prošlosti.

Armend Zemaj: Mi, g. ministre, imamo potrebe za adekvatne mere, jer smo od fasada siti i mi i građani Kosova. Rezultati su veoma bezishodni, bilo to i zakonodavne izmene i dopuna mera koje ste vi pomenuli, kao deo ispunjenja evropske agende, ali bilo to i drugi deo koji se veže sa primenom SSP-a.

Mi smo imali procenu kapaciteta pravosudnog sistema u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, i to izgleda više nego istina, iako smo imali debatu iz tog izveštaja za koji se smatrao da je nezavistan od strane nekih predstavnika Evropske Komisije, ovde smo ga suprotstavili sa vama i u javnoj debati sa Ministarkom za evropske integracije, ali, kada je preveden u ciframa i rezultate, on pokazuje da je bio veoma realan, jer, ako uzmemo i statistike godine 2017-2018, vidimo koliko su porasla krivi na dela u Republici Kosovo. Krađe, ubistva, saobraćajni udesi, korupcija, neprimena zakona, afere nepotizma, i mnogo drugih stvari. Sve je to uticalo da Kosovo, uprkos ispunjenja kriterijuma za liberalizaciju viza ne dobije zeleno svetlo da se građani slobodno kreću, i to je naša zajednička briga i treba biti primarni fokus. Drugi fokus je u unutrašnjem aspektu usvajanja zakona, ali i neprimene istih ili nadgledanja sprovođenja, i vaš odnos sa ostalim bezbednosnim i pravosudnim institucijama u zemlji. Lično me interesuje vaš odnos sa Sudskim savetom i Tužilačkim savetom iz institucionalnog odnosa takođe, jer lanac funkcionisanja pravosudnog sistema izgleda da je izašao skroz iz linije. Zabrinjavajuće je da pravna nesigurnost koja danas postoji na kosovu utiče na sve nas bez razlike, ali snažni ljudi koji stoje na vlast koriste ovu

situaciju i daju banalna obrazloženja koje nemaju veze sa institucionalnom etikom, niti moralnom, za funkcionisanje pravedne i demokratske države.

Vi bi kao ministar pravde u ovoj fazi trebali da imate neki odgovor na 4. tačku. Kao prvo, Zakon o uzbunjivačima ima; mislim da bi bilo dobro da nam kažete koja je me uinstitucionalna koordinacija u ovom delu, koliko je Ministarstvo Pravde uspelo da sve ostale institucije stavi u drukčijoj dinamici o uzbunjivačima, da zakonski zaštiti, i naravno to pomaže borbu, gonjenje i suđenje organizovanog kriminala i korupciju u zemlji.

Drugo je javno beležništvo, funkcionisanje sistema tužilaštva pre zakona, jer znate da smo imali odugovlačenje usvajanja zakona u Skupštini Kosova, i imalo je nedostataka javnih beležnika ali i njenog funkcionisanja.

Treći su privatni izvršioc. Privatno izvršenje u Republici Kosovo je postalo mehanizam za oštećivanje siromašne ljude, a ne one koji ne plaćaju finansijske obaveze i koji su direktno vezani sa ovim ranijim sistemom koji sam pomenuo, koji je u funkciji policije ili pravosuđa.

Verujem da Ministarstvo Pravde treba da ima jasan fokus da mi, kao poslanici Skupštine Kosova dobijamo žalbe kada ljudi koji potencijalno žive pod socijalnim šemama postaju plen izvršioca bez efikasnog obrazloženja. Ja ne kažem da sam za to da zakon ne važi, već da se vidi odnos kako funkcioniše u odnosu na druge strukture, i to pokazuje da tu postoji cilj koji može doći i do izraza zbog njihove nemoći i imali smo primere porodica, ne žele i da uđu u osetljivi deo, bilo to porodice koje žive pod socijalnim šemama, bilo to porodice palih boraca i žene koje su nosioci odgovornosti održavanja maloletne dece i ostalih siročadi.

četvrti deo je zaplenjivanje neopravdanog obogaćenja u Republici Kosovo, koji je totalni neuspeh. I ta imovina koja je trenutno, kaže se da je zaplenjena i vraćena trafikantima, pogotovo trafikantima droge i ostali delovi koji se vežu sa organizovanim kriminalom i korupcijom. Ali njihova ukradena dobra u ovom obliku uopšte nije vraćena građanima niti državi i nisu deo budžeta Republike Kosovo.

Sve to što ste potencirali su u stvari bili u dve zadnje godine. Ja verujem da zakonodavne izmene ne bi trebalo da se koriste od Ministarstva Pravde kao fasada, kao što sam pomenuo ranije, da se pokrije povećanje organizovanog kriminala, korupcije i delikventnih radnji koje se dešavaju u Republici Kosovo. To pokazuje i drugu stranu medalje, ono što je realno. Ja sam uzeo statistike od policije, pravosuđa, tužilaštva, za 2017. – 2018. godinu i pogledajte koliko je u porastu broj krivih delova u Republici Kosovo. Uzeo sam statistike i od Zavoda za statistiku i za konačne sudske odluke i možete da ih analizirate i vidite. Kod krivih delova, mnogo se razlikuje u izveštaju od onoga šta otkriva građani a naravno i vi kao Ministarstvo pravde. Mi imamo veliki problem sa 2. tela, Sudskim i Tužilačkim savetom, i ne znam kako ste predvideli da unapredite ovu oblast. Dileme koje su proizišle i u novim izborima koji su se desila unutar ovih tela. Politički uticaji, neprofesionalizam, nepoštenje u inka sudija i tužioca, i sve što vi možete da učinite i šta čini i Skupština Kosova u odnosu na zakonodavno unaprećivanje, ako nema volje i ako nema, da ne kažem hrabrosti, ali profesionalne hrabrosti za implementaciju i borbu protiv negativnih pojava u zemlji, mi ćemo se vratiti tamo gde nas je ovaj izveštaj 3. eksperata Evropske Komisija postavila, u vezi procene kapaciteta pravosuđa. Ja ne želim da vidim svoju zemlju, niti jedno ministarstvo, pogotovo ministarstva koja se tiču sigurnosnog sistema, u negativnom aspektu i svakodnevnom suočavanju sa kritikama. Ono što mi se svidelo što sam čuo od vas, bila je poslednja izjava koju ste dali gde ste naveli da Kosovo pati od organizovanog kriminala i korupcije. To je nešto što vi niste krili kao ministar pravde i

verujem da treba da bude maksimalna borba protiv nje i eliminisanja, ako želimo da imamo snažnu državu, a pogotovo na Evropskom putu i dobijanju vizne liberalizacije.

Visar Ymeri: Mislim da posebno u pravosudnom sistemu trebamo imati kreativnost i doma u istovetnost, jer su pravda i demokratija dve društvene i državne regulacije koje se ne mogu uvoziti. Dakle, ne može neko da dođe i da nam stvori pravosudni sistem, onakav kakav nam je potreban, ako mi nemamo ni volju a ni kapacitet da u inimu takvo nešto iz unutra. Naravno, ako govorimo uopšteno, verujem da se svi slažemo da nam treba pravosuđe koje funkcioniše za sve na na in da deli jednakost pred zakonom za sve građane, i da funkcioniše prema univerzalnim principima. Ja mislim da u tom pravcu MP treba da štiti te univerzalne principe pravde koje se primenjuju u zemlji i da iste unapredi. Da ima potrebnu kreativnost kako bi se osigurali da se osnovni i univerzalni principi primenjuju u našoj zemlji.

Ono što smo kontinuirano slušali od izvršne vlasti su dve stvari. Dakle, s jedne strane je nezavisnost pravosudnog sistema koja je srž pravosudnog sistema u zemlji, i s druge strane loše stanje, ili loš politički kontekst koji smo imali je posle nemogućnost unapređivanja bila izvanredno velika.

Međutim, kontinuirano smo se ovde suočavali sa vrstom zavisnosti iz spolja, što se tiče ovog pitanja, dakle uvek kada god smo raspravljali o pravosudnom sistemu, mi smo diskutirali o statističkom procentu primene mera koje su manje više dizajnirane od EU-a.

U tom pravcu, mislim da trebamo da izvršimo podelu između u univerzalnih principa i primenjivih mehanizama koji trebaju biti doma i lokalni, jer se trebaju prilagoditi našoj ekonomskoj i kulturnoj aktuelnosti kako bi bile uspešne.

To se naravno nakon toga direktno veže sa dobrom voljom koju uglavnom trebaju imati ljudi koji su u izvršnoj vlasti, što se tiče pravosudnog sistema.

Dakle, generalno pitanje je da li želimo da izgradimo sistem koji kazni i koji je veoma staroan, ili sistem koji ponovno socijalizuje i koji je moderan demokratski sistem.

Dakle, sada kada govorimo o zatvorima, na neki način smatramo zatvorene ljude kao kažnjene. Oni normalno održavaju kaznu koja im je određena od suda, ali, s druge strane, ja mislim da što se tiče ove obaveze, primarna obaveza ministarstva trebaju biti programi ponovne socijalizacije, koji omogućuju ljudima da, kada izađu iz zatvora, da imaju mogućnost da se ponovno socijalizuju i da se prilagode društvu a da se ne guraju od pravosudnog sistema da ponavljaju zločine i dela za koja su poslata u zatvoru.

Kada govorimo o podeli vlasti i o nezavisnosti pravosuđa, Pravosuđe treba biti nezavisno u svom odlučivanju, ali to ne podrazumeva da sudije ili tužioci trebaju da individualno tretiraju to kao ličnu imovinu i da donose bilo kakve odluke kako oni to smatraju, a da nemamo nikakve mehanizme koji prate njihov posao i za kažnjavanje, kada je to potrebno. Na primer. Imali smo slušajne kažnjavanja ljudi bez činjenica, kao što je slušaj za 5. aktivista Pokreta Samoopredeljenje. Imali smo slušajne smrti u zatvoru, kao što je bio slušaj Astrit Dehari, i za te slušajne neko treba da uzme odgovornost.

Sudija, nema pravo da osudi nekoga bez dokaza i ne može biti njegovo slobodno mišljenje. Sudija je obavezan da tumači zakon ali to tumačenje ne sme biti suprotno zakonu. U tom smislu ne smemo da grešimo u izgradnji dvojnog sistema, koji štiti naša anglo – saksonskog prava a potom i kontinentalno pravo, što je jedan od problema koji imamo na Kosovu. Imamo konfuziju, i o našu izradu i sprovođenje Zakona i mišljenja sam da je to odgovornost ili treba biti odgovornost MP-a da vrši reviziju svih zakona našeg zakonodavnog paketa kako bi u inili njihovo

prilagođavanje ili da funkcionišu unutar jednog mehanizma. U odnosu sa pravosudnim sistemom a ne samo sudskim, a posebno tu, mislim da je neophodno da imamo istinski proces vetinga, koji ne tretira samo imovinu dotičnih nego i njihov profesionalni kapacitet. Prema tome kao država imamo bar jedan mehanizam koji prati individualni rad sudija da se vidi koliko je slučajeva tretirano a koliko namerno nije tretirano, kako su tretirali i da li su loše tumačili ili zakon i tako redom, jer mislim da bez toga i bez takve ocene ne možemo govoriti o poboljšanju pravosuđa, bez obzira na zakone i ako su veoma dobri, ali ako se zakoni ne sprovedu ili loše se tumače, i dobar zakon postaje loš i štetan. U tom smislu smatram da najveće kršenje ljudskih prava koje se dešava u Republici Kosovu upravo je u sistemu pravosuđa i jedan je od razloga razaranja građana u vezi perspektive na Kosovu jer prelaskom vremena građani su dobili utisak, nažalost utemeljen, da pravda na Kosovu nije jednaka za sve i sled toga, sa druge strane ni privreda ne proizvodi jednak tretman u društvu i to je apsolutni izostanak perspektive za život na Kosovu, i razlog odlivanja za odlazak za bolji život u inostranstvu. Kao zaključak, shvatam da svaki ministar koji dolazi da podnosi izveštaj skupštinskim komisijama iznosi svoj rad i da kažem svoje uspehe ali za ovo ne kažem da nije istina ili to što ste prikazali je realizovano. Ne smemo grešiti da pravimo kompletni raskid izmeđ u onoga što se institucionalno kaže i realnosti koji imamo na terenu, ako imamo takvu realnost na terenu gde svaki koji govori o sistemu pravosuđa kaže da imamo ogroman problem, kriminalitet, korupcija i ne kažnjavanje, povećanje broja krivičnih dela a sa druge strane govorimo o uspesima i realizacijom od 60% mera definisanih SSA-om i ako nije istina, opet smatram da to ukaže na neosetljivost u odnosu na ono što se događa. Moramo tretirati problem u srži, verujem da nemamo niti jedno imati različito mišljenje o činjenicama. Ako prelazimo na oblast neslaganja o činjenicama i raspravljamo koji bi bio najbolji put za pronalazak rešavanja, ali ako u svojstvu poslanika kažemo da je stanje loše a vi izvršnih organa kažete da je veoma dobro pa čak da smo najbolji u regiji, u tom slučaju imamo nesaglasnost o činjenicama i nemamo o čemu pri govoriti.

Fatmire Kollçaku: ako ne padne ova Vlada ove godine, vi, u svojstvu ministarstva, imate iste izazove upravo u sprovođenju zakona. Već 20. godina smo se bavili usvajanjem novih ili izmenama ili dopunama zakona ali videli smo kao razlog jer nemamo kompletirano zakonodavstvo da se borimo protiv svih ovih izazova o kojima se govorilo. Vi, Ministre, znate da najveći i jedini izazov za liberalizaciju viza, prema evropskoj perspektivi je borba protiv korupcije i kriminaliteta.

Upravo ni Skupština niti Vlada nisu bez krivice, na početku u toku predloga pa potom izbora i imenovanja ljudi na čelu ovih institucija. Nemojmo zaboraviti mogućnost vetinga, jer kao što se govori ovde, ne raspolažemo sa mehanizmima za nadgledanje postupaka sudija i tužilaca nego postoje mehanizmi koji dokazuju i daju fakte o kredibilitetu jer za nepravdu nisu odgovorne, u prvom redu, mora biti nešto što nije u redu s njime (sudijom) a u odnosu na pravdu nije ispravno jer i zadržavanje predmeta i njihovo nerašavanje kao i trajanje pritvora do četiri godine, neko mora da odgovara za to. Naredno je pitanje sprovođenja zakona. Mnoga podzakonska akta zakašnjavaju sprovođenje zakonodavstva i verujem da imate prioritet donošenje tih akata jer njihov izostanak onemogućava sprovođenje zakona.

Naredni je problem zastara predmeta, to se dešava uglavnom ljudima bliskima sa politikom i to je velik problem u društvu, ne smemo to dozvoliti jer će nas zvati državom zastarelih sudskih predmeta.

Kona ni je naš cilj da imamo pravnu državu i uvek ćemo biti pod lupom međunarodne zajednice da li se i kako približavamo pravnoj državi. Isto tako mislim da imamo problema i sa žrtvama seksualnog nasilja, ali ne samo u toku rata, nego kao što se vidi imamo i posle ratnih slučajeva. Kao grupa za preporuke povodom slučaja u Glogovcu, bavili smo se mnogo sa takvom problematikom za koju nismo sudije ni tužioci za profesionalno ili prioritarno tretiranje ove problematike. Komisija za ljudska prava su nas informisali da su dali nekoliko svojih preporuka kako bi ovi predmeti bili od prioriteta i da budu sudije i tužioci koji će se posebno baviti takvim predmetima. Mogu da kažem u vezi slučaja u Glogovcu da je bilo podbacivanja na svim instancama i da treba da se taj segment pažljivo tretira zbog stigmatizacije žrtava kojima je veoma teško da se obrađuju organima pravde, jer se teško može uvati tajnost, jer da se žrtve obrađuju institucijama sa prijavama, moraju imati potpuno poverenje u organima pravde.

Glavni izazov za vas Ministre, ostaje borba protiv kriminaliteta profila visokog nivoa i da dajete dokaze da se zaista denonciraju i osuđuju slučajevi visokog profila.

Predsednica: slaže se sa prethodnom govornicom da je institucionalna obaveza da radimo za lakši pristup pravdi od strane žrtava seksualnog nasilja i da tretirate to pitanje.

Ministar: ministarstvo konkretno se angažira na to i nije fasada u ispunjavanju naših obaveza.

Što se informatora tiče, rekao sam da imamo najbolji zakon u regiji i po ćemo kampanju zajedno sa Agencijom za borbu protiv korupcije. Konkretno da senzibiliziramo i pojasnimo za svaku instituciju ulogu informatora, naše obaveze kao institucije za sprovođenje ovog zakona. Što se javni beležnika tiče i privatnih izvršitelja mislim da je to storija uspeha na Kosovu. Aktuelno imamo 72. javna beležnika na Kosovu. pred kraj smo izrade administrativnih uputstava i pod zakonskih akata i od početka narednog meseca ćemo po etički sa regrutovanjem novih javnih beležnika, i ako nemamo nameru prenatrpavanja jer ne trebamo destabilizirati stvoreni sistem i moramo biti pažljivi.

Imamo 42. privatnih izvršioaca i do sada, od osnivanja ovih institucija, preduzeto je preko 90. disciplinskih mera u odnosu na njih.

Novim pravilnikom MP-a predviđeno je osnivanje kancelarije koja će se baviti nadzorom rada privatnih izvršioaca. Pitanje posredništva je veoma značajno koje smo novim zakonom uveli i imamo vidan napredak, što će uticati na smanjivanju broja predmeta na našim sudovima. Najveći je naš problem u Osnovnom sudu u Prištini, ne zbog njihove neefikasnosti, nego ne popunjavanjem tog suda prema organogramu što ga razlikuje od ostalih sudova.

U vezi odnosa politika – pravda, da ne kažem da u ovih 20. godina slobode nismo uspeli da izgradimo istinski odnos kao institucije, kao politike sa pravosudnim institucijama, mnogo smo šepali. Zašto iznosim to? Istaknu u jednu činjenicu. Prvog januara 2017. god. imali smo 320 sudija a danas imamo 430 i u toku smo regrutovanja još 26. njih. Ispada da polovina sudija na Kosovu imaju manje od pet godina radnog iskustva. Mislim da je to štetno jer kao politika nismo pratili pravosuđe potrebnim koracima da se ne dozvoli ovakvo stanje a da sada popunimo i nagomilavamo mlade sudije, što mislim da smo tu neuspeli i da ne služi ni sistemu. Kao ministar kritikuju se

moji odnosi sa Sudskim i Tužilačkim savetom Kosova. Sva ova dostignuća smo u inili u redovnoj saradnji, adresiraju i nedostatke koje imamo u sistemu.

Ove su institucije ustavna kategorija i njihova nezavisnost proizilazi iz ustava, ali finansijska nezavisnost zavisi od Skupštine Republike Kosova.

Zadnjih 10. godina nismo uspeli da uspostavimo istinsku komunikaciju sa Sudskim i Tužilačkim savetom Kosova kako bi postigli efikasnost i kako ne bi imali nagomilavanja sudija. Da ne povredimo njihovu finansijsku nezavisnost jer to je uzrokovati zastoje i velike probleme koje je naglasio poslanik Visar Ymeri. Prema tome, ovi problemi nam stvaraju lanac drugih problema, kao što su presude, kada možda lice koje vrši oružanu pljačku kažnjava se 7. godina a drugo lice koji vozilom ubije pešaka dobije 3. godine, ali je sled toga što imamo više od polovine sudija sa manje od 5. godina radnog iskustva. Danas kada vidimo Ministra pravde da ima susrete s tim institucijama, uzmemo kao neku vrstu zadiranja u pravdi, ali mora biti jasno da su to institucije koje upravljaju sudovima i tužilaštvima i ne govorim o sudijama i tužiocima koji izriču kaznene mere, jer to nije pitanje Ministarstva pravde nego stvar njihove nezavisnosti, nego govorimo jer na kraju krajeva imaju neku zavisnost od Skupštine, a to je pitanje finansiranja istih. Mislim da sam u toku pokušaja da uspostavam komunikaciju sa ove dve institucije kako ne bi imali probleme koje smo imali u prošlosti, jer na kraju su građani oni koji se suočavaju sa njihovim neiskustvom i nesposobnošću u itd.

Upravo pitanje komuniciranja, pitanje pravne sigurnosti za građane odnosi se na tome da se garantira pravna sigurnost građanima i da ćemo adresirati to pitanje funkcionalnim razmatranjem i dubokom reformom za koju smo angažovali stranu ekspertizu jer je nam nemoguće da to obavljamo sami. Imamo 4. projekata, angažiranih od kojih 2. od EU-a 1. od Ujedinjenog Kraljevstva i 1. od USAID-a koji će nam pomoći sa ekspertizom u tom aspektu.

Nije to problem koji imamo sada ili samo 2. godine nego je akumuliran 20. godine, kao rezultat nepovoljnog i nedovoljnog komuniciranja i odnosa kojeg bi trebali imati kao političke institucije sa Sudskim i Tužilačkim savetom Kosova. Pravna sigurnost za građane izuzetno značajna ali i pitanje konfiskacije zabrinjava mene, politiku ali i svakog građanina jer kao što je već rečeno ovde ta konfiskovana imovina za određeni period opet je vraćena kriminalnim bandama, trgovini droge, ljudima optuženi za korupciju i td. Poćemo sa obukom sudija, tužilaca i istražni sudija o novim merama jer nije dovoljno samo da zakon bude u ladici i da kažemo da ćemo imati novih mera za sigurnost ako nemamo obučavane istražne sudije pripremljenih konformno tih mera. To znači da je izuzetno velik zahvat Ministarstva pravde, može biti nedostataka u toku ovog perioda ali tri su agende koje teku paralelno: funkcionalno pre razmatranje, gde je angažirano 50 stručnjaka iz Sudskog i Tužilačkog saveta Kosova, stručnjaka iz projekata i ministarstva pravde kao što je: Pravda u 2020. god. novo komuniciranje ministarstva i po prvi puta smo uzeli lideršip u upravljanju tim agendama jer do sada smo imali koordinaciju organa iz vladavine zakona koji su bili vođeni od EULEX-a.

Raspoložemo već sa mehanizmom sa 100. konkretnih mera koje proizilaze iz zakona koje imamo u Skupštini i sa novim merama, koje zamišljamo, da preuzmemo lideršip kao institucija za adresiranje ovih problema i nedostataka u našem pravosudnom i tužilačkom sistemu.

Zastara predmeta, isto tako je problem kojim smo se suočavali, jer su se neprekidno povećavali rokovi zastare i Krivičnim zakonikom koji će stupiti na snagu 15. aprila smo predvideli mere da informišemo tužioce i sudije o novim merama koje će stupiti na snagu.

Naredne nedelje zajedno sa EU-om po e emo obu avanje sudija i tužilaca u vezi nasilja u porodici, jer zaista je bilo zabrinjavaju e ime smo se u poslednje vreme suo avali u našem društvu.

Ismajl Kurteshi: u toku ovog susreta se konstatovalo da u sistemu pravde imamo dosta nedostataka koji su dosta esto subjektivne prirode od strane onih koji su u sistemu, da li smatrate da ovaj sistem ima potrebu da se po ne sa procesom vetinga koji e pomo i da se ispravlja i bude efikasan a i slu ajevi dve žene poginule u saobra aju i smešnih kazni, da li mislite da se mogu obrazložiti izostankom iskustva s obzirom da su i gra ani reagovali, koji nisu pravnici, ili je u pitanju zloupotreba položaja?

Armend Zemaj: Pitao je: Dokle se stiglo sa Gra anskim zakonikom, jer obuhva a širu oblast kao što su: Porodi na prava, prava žena u celini ali i o nasle u. Nadam se odgovoru. Drugo kod funkcionalnog pre razmatranja, dopunio je kolega Kurteshi, zanima me da li se obuhva a i veting u funkcionalnom pre razmatranju? Za objašnjenje, kod dela gde sam se nadovezao, nije bilo direktno razjašnjenje od Ministarstva pravde i dela fasade, to nije jedno te isto, sve to što se sada ini ili je proklamirano u prošlosti, ako nema impakta, to se pokrije i prati drugim pokriva em, ali ja govorim o rezultatima. Realne cifre su rezultati sprovo enja zakona i ja sam istakao i vaše javne izjave i ono što ste rekli tu, da je nešto dobro kad se iznesu na površini problemi i kad nema pokušaja sakrivanja istih, verujem u rezultate, posebno kada su u pitanju teški slu ajevi koje se odnose na organizovanje kriminalitet i korupciju. Insistiram na eš e susrete sa Sudskim i Tužila kim savetom Kosova i da se ta relacija na neki na in postane dnevno pra enje efekata a posebno u inka sistema pravde. Voljom ne idu ove stvari ali trebaju rigorozan nadzor i adekvatne mere.

Ministar: o vetingu tražio sam me unarodnu ekspertizu i Engleska ambasada je angažirala stru njake za pomo i u toku smo razmatranja o mogu nosti u sklopu funkcionalnog pre razmatranja, koji e biti mehanizmi koji emo stvoriti i na kraju e se u Skupštini formirati nezavisna institucija za verifikaciju sudija i tužilaca, permanentno.

U vezi Gra anskog zakonika ve smo pred kraj izrade nacrtu uz podršku Kancelarije EU-a na Kosovu a Skupštini emo dostaviti u junu mesecu i o ekujemo vašu maksimalnu podršku. Slažem se da moramo imati ve e komuniciranje sa Sudskim i Tužila kom savetom, jer smo obavezni da i njih inimo odgovornima zbog njihovog nerada i neuspeha.

Predsednica: zahvalila se ministru na detaljni izveštaj i zbog izostanka kvoruma zatvorila rad sednice.

Sednica je završena u 11:46.

Pripremljeno od:

Jedinice za podršku Komisiji

Predsednica Komisije,

Blerta Deliu-Kodra